

FISKIMENN!

— Minnist til at greiða atkvøðu áðrenn lagt verður frá landi!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 64.

MIKUDAGIN

3. OKTOBER 1962

35. ÁRG.

Føroyingar hava onga herskyldu!

Tjóðveldið hevur litið fyrri áki at siga einki at fara til lógtingsval við. Tá ið vit taka tess stevnuskrá og viga hana á loysingarskálina, hevur alt undirvekt og dettur frá hvørjum øðrum, tí har er einki hald og eingin livskraft í.

So er tað, at tjóðveldisflokkurin hevur roynt at funnið sær eitthvørt fantasifostur at gera gølu burtur úr.

Uppá hesar gølu er so ætlanin at villa fólk á val av tjóðveldinum.

Men tað er so við gølunum, at koma tær ov nógv upp í røkur, missa tær kraft sína og saft og fána heilt burtur og rína ikki við at enda.

Tjóðveldið er veruliga nú komið í hesa støðu.

Allar tess gølu, tað nú kemur við, eru so sjórikar, at veljararnir tíma ikki at lurta eftir og geva sær far um tær.

Veljararnir hava við teimum mongu gølunum framanundan havt høvi til at gera tær ásanar, at einki, ikki petti uttan luft og humbukkur hevur verið í teimum.

Nú er aftur val fyrri durum.

Og tjóðveldið hevur hesa ferð minni enn á nokrum sinni nakað at bjóða fólki, sum hald er í, og tí er tað aftur noytt at leita sær eitthvørt at gera gølu burtur úr.

Og tað er stóðgað við, at tað kanska fer at bera til at kóka súpan burtur úr herrópum sum Føroyingar verða tvungnir at fara í hertænastu!

Rakett-, atom- og brintbumbustøðir og herdrubbing vilja tína føroyingin í Føroyum!

Men alt, sum tjóðveldismenn hava sagt um hetta eru gølu-róp uttan minsta hald. Alt er ósannind, tá ið vit hyggja eftir

Teir hava onga herskyldu í Føroyum og teir hava heldur onga herskyldu í Danmark
Fyrst tá ið teir eru fluttir frá Føroyum at búgva í Danmark fáa teir herskyldu

Men tað fær føroyingurin, um hann fer til Noregs ella hvar ið hann setist at búgva með alla

og kanna eftir rakstrarrópum. Alt!

Tað, sum hevur fingið tjóðveldið at lukta ein snevil av kjansi við at gera hertænastugølu sum tað mikla rakstrar-rópið til hetta valið, er, at orða-tjóð ið hertænastulógini donsku er ikki tað sama, sum tað var í lógini framanundan, sum við reinum orðum nevnið føroyingar og grønlendingar sum verandi uttan hertænastuskyldu í Danmark.

Eftir nýggju lógini vil ein føroyingur, sum með alla er fluttur til Danmark at búgva hava hertænastuskyldu, eins og tilfelli er, hvat annað land uttan fyrri Føroyar, hann flytir til fyrri at búgva har með alla.

Men tað eru so sanniliga aðrir enn tjóðveldið, sum feigin vilja, at føroyingar framvegis skulu hava tann framhjárett

eisini at vera heilt uttan herskyldu niðri í Danmark, sjálvt um ein flytur til Danmark at búgva.

Landsstýrisflokkarnir hava verið á fótum her við beinleiðis at venda sær til ríkisstýrið viðvikjandi føroyingum at fáa her-tænastulógina at hava sama orðaljóðið sum gamla lógin, meðan tjóðveldið hevur einki gjørt uttan at oysa sjógvn upp í iðu- og streingjabrot við illgitingum og beinleiðis ósannindis skuldsetingum hertænastuni og radarstöðini viðvikjandi.

Sí tað undirstrikað í innleiðingini í brævi frá ríkisstýri-mum um hernaðarmálið í samband við føroyingar. Tað er orðrætt uppafturtikið her í blaðnum.

I hesum brævi verður sagt: »... at der ikki ved loven af 1954 har været tilstået nogen

principiel ændring i de hidtil gældende regler om færingers pligt til at fremstille sig for ses-sion og aftjene værnepligt, idet værnepligten både før og efter 1954 har været betinget af, at de pågældende tager fast bo-pæl i denne del af riget.

Her sigur innanríkisráðið, góðtikið av státsministeriinum, at føroyingar, sum búgva í Føroyum hereftir líkasum higartil ikki vilja koma í hernaðarskyldu.

Hvussu so ofta tjóðveldismenn í 14. Sept. ella aðra-

STATSMINISTARIN VIJTJAFØROYAR

Landsstýrið hevur boðið Jens O. Krag, statsministara at vitja Føroyar. Hann hevur tikið við og sigur seg at koma komandi summar.

staðni trútta herskyldu inn á føroyingar, sum búgva í Føroyum, so broytir tað einki í innanríkisráðharrans og forsetisráðharrans vátan, at føroyingar búgvandi í Føroyum hava ikki og vilja ikki koma at hava herskyldu.

Heldur ikki føroyingar

sum lesa ella eru í Danmark bara fyrri eina tíð hava herskyldu líkasó litið sum teir aður hava havt tað.

Um hetta stendur í brævi-mum frá innanríkisráðharranum:

»... Færinger, hvis ophold i (Framhald á 2. síðu)

Vega- og havna byggingarætlan tjóðveldisins

høngur í leysari luft, tí hon er framsett uttan at víst verður á, hvussu ið vit skulu fáa peningin til byggingina, so er hon hartil uttan skil, so satt sum tað er ógjørligt í 5 ár at fullfígga vegasambandið í Føroyum, harí roknað breiðkan og asfalt-teran av øllum teimum gomlu vegunum við.

Harimóti er leið og arbeiði javnaðarflokksins í vegabyggingarmálinum innanfyri møgu-leikans mark við tað, at tað roknar við kreftum peninga-liga og á annan hátt, ið útlet er at fáa til vega við serliga dyggum undirtaki frá statsins síðu.

Hann, sum vil loysa vegamálið skjótt og fullfíggað, eigur at fylkjast um javnaðarflokkinn tann 8. november í ár.

Uppreistur í Yemen

Ymen er fruktargott land, sum gjøgnum öldir hevur verið stýrt av sama kongahúsi. Fólk-ið er litið mentað og landið er illa útbúið.

Korgurin og húski hansara vórðu dripin av uppreistrarmonnum í síðstu viku, og nú er stríð um, hvør valda skal landinum.

Fleiri høvdingar í landinum vilja hava, at sama stjórnarlag skal halda áfram, og nú verður stríð standa millum hesar og uppreistrarmenninar.

60 miljóna grunnur

til íleggingar aftrat teimum láni- og íleggingarstovnum, ið atstøður eru at læna úr framanundan

Sum monnum kunnugt hevur landsstýrið samráðst við ríkisstýrið um státslán til ymisk stór endamál, ið landskassin ikki kann lyfta efsamallur uttan lagalig langfreistað bíliglán.

Løgmaður hevur landsstýrisins vegna verið fleiri ferðir niðri fyrri at samráðast um hesi nevndu státslán.

Hesar samráðingar eru nú komnar til ta positiva kanska størsta tiltakið í einum, sum frá statsins síðu er veitt okkum til stuðuls.

Sambært orð státsministarans í tróntalu síni vil ríkisstýrið

seta fram uppskot um at stovna ein serligan

íleggingargrunn uppá 60 milliónur kr. til stuðul fyrri føroyskar LANDSUPPGAVER

í grunnin rindar státskassin 10 milliónur um árið í 6 ár.

Grunnurin vil fáa sitt serliga stýri og liggja undir ríkisráðnum at nýta í samráð við og eftir áheitan frá Føroya landsstýri at loysa íleggingaruppgávur á økjum og forum, sum landskassin ikki í einum taki orkar at lyfta einsamallur.

Tey mál, sum í fyrstu syftu hava verið orsök til stovnan av hesum grunni eru vegamálini, harundir fyrst og fremst Norð-

oyar tunnellurnar og teir vegir, sum eftir eru at gera fyrri at fullfíggað vegasambandið í Føroyum.

Av øðrum týðningarmiklum málum hesum á baki eru búnaðarmálini, el-málini og tey størstu halvvarbyggingarmálini o. fl.

So hvørt sum lánini ganga inn aftur fer peningurin í aftur grunnin til víðari útlán til loysn av stórmálum, sum standa fyrri.

Grunnurin verður so státt ein varandi kraftarvøddur í tí føroyska samfelagslíkaninum.

Tað má sigast at vera vorðsum av stórmáli, okkara nýggi státsministari legði til skjals sum fyrsta tiltakið føroysku uppbyggingini til frama.

JAVNAÐARLISTIN

í Norðurstreymoy er hesin:

1. Andreas Højgaard, Vestm.
2. Hans Pauli Hansen, Vik
3. Esmar Hansen, Kollafirði
4. Óla Kr. Djurhuus, Hósvík.

Útróðra-mennirnir

úr Kangarsuak eru á heimveg. Teir fóru leygarkvöldið úr Grønlandi við »Denebe», og hava teir tilsamans fingið umleið 900 tons, ella um 14 tons uppá mannin, hetta er umleið tað sama sum seinasta ár.

»Eysturhøvdie» og »Glottine» vóru í gjárkvöldið komnir eystur um mýti Reykjavísi. »Glottine» fór inn á Reykjavík at taka olju, meðan »Eysturhøvdie» heldur leiðina fram til Føroya.